

HAYKOOP
Balıkesir

S.S. BALIKESİR BÖLGESİ
HAYVANCILIK KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ ADINA

İMTİYAZ SAHİBİ
Faruk ÖZEN

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Zuhal YILDIRIM

YAYINA HAZIRLAYAN
Faruk ÖZEN
Zuhal YILDIRIM
Burak DİNÇ

YAYIN KURULU
Faruk ÖZEN
Hüseyin KUZGUN
Hüseyin ÖZCAN
Recep UZUNOĞLU
Şenol UZAN

ADRES

Yıldırım Mh. Balakan Sk. No: 12/A
Karesi / BALIKESİR

Tel: 0266 239 10 81 Faks: 0266 239 10 21

E-posta: info@balikesirhaykoop.com.tr

www.balikesirhaykoop.com.tr

Dergide yayınlanan yazıların sorumluluğu yazara aittir. Yayınlanan yazıların kaynakları yazarından veya editöründen temin edilebilir. Gönderilen yazılar yayınlansın ve yayınlansın iade edilemez. Yazı ve fotoğraflardan kaynak belirtilmesi koşulu ile alıntı yapılabilir.

Dergimiz Basın Ahlak Yasası ilkelerine uymayı taahhüt eder.

Tasarım

Baskı

ABONEMİZ OLUN

Bültenimize ücretsiz abone olmak isterseniz:

Yıldırım Mh. Balakan Sk. No: 12/A
Karesi / BALIKESİR

Tel: 0266 239 10 81 Faks: 0266 239 10 21

E-Posta: info@balikesirhaykoop.com.tr

www.balikesirhaykoop.com.tr

İletişim adreslerimizden bize ulaşım talebinizi iletebilirsiniz

HAYKOOP
Balıkesir

► Yönetim Kurulu

Faruk ÖZEN
Yön. Kur. Başkanı

Hüseyin KUZGUN
Yön. Kur. Başkan Yard.

Hüseyin ÖZCAN
Yön. Kur. Muhasep Üye

Şenol UZAN
Yön. Kur. Üyesi

Recep UZUNOĞLU
Yön. Kur. Üyesi

Fatih GÜNDOĞDU
Denetçi

Adem SANKUR
Denetçi

Mustafa BEY
Denetçi

KURALLAR ÇİĞNENMEK ÜZERE Mİ? YOKSA UYULMAK ÜZERE Mİ?

Kurallara aykırı gelmenin kahramanlık olduğuna henüz çocukluğunda inanan bireyler, büyüdüğünde de bu alışkanlıklarına devam ediyor.

Diğer bir bakış açısıyla kurallara uymanın kişisel zafiyet inancı maalesef toplumumuzda hakim olmuştur.

Okula gitmek normal iken, okuldan kaçmak, Evde dolap doluyken, meyve bahçelerine girip sahibinden izinsiz toplamak, Alkollü olduğu halde bana bir şey olmaz diyerek araba kullanmak, İş güvenliği tedbiri almadan çatıya veya iskeleye çıkmak, Kask takmadan motorsiklete binmek,

Maalesef toplumda önemli bir çoğunluk bir kural varsa uymaktan ziyade uymamanın marifet olduğunu benimser.

Tabi ki hal böyle olunca kurallara, yasalara uymamak hayatın içinde sıradan hale geliyor.

Sonuç olarak iş kazalarında, trafik kazalarında, suç işleme veya suça karışma istatistiklerinde dünya ortalamalarının üzerindeyiz. Gelişmiş ülkeler ortalamasına bakıldığında maalesef daha vahim durumdayız.

Alınan tedbirler ile ülkemiz gelişmiş ülkeler ile aynı standartları yakalamaya çalışıyor. Ancak Devletin aldığı tedbirlere bireyler katkı sağlamadan hedeflenen ilerleme kaydedilmez.

Peki ne yapmalıyız? Ne iş yapıyorsak ondan başlayalım. Mesela biz kooperatifçiler ilk olarak kooperatifçilik kurallarına, kanuna ve toplum örf adetlerine göre yönetim anlayışını benimseyelim. İşe kendimizden başlayalım. Çocuklara ve gençlere kural çiğneyerek kahramanlık olmayacağını anlatalım.

Kurallara ve yasalara uyararak mutlu ve huzurlu olmanın keyfini çıkaralım.

Saygılarımla...

Faruk ÖZEN
Balıkesir Haykoop
Yönetim Kurulu Başkanı

PROJE BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN İLE PAYLAŞILDI

Türkiye Haykoop Genel Başkanı Ahmet ER-TÜRK ve yönetim kurulu üyesi Faruk ÖZEN Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Fatih METİN'e kooperatiflerde akreditasyon projesini takdim ettiler.

Ülkemizdeki kooperatifçiliğin gelişmesine önemli katkı sağlayacak projeyi Bakan Yardımcısı Fatih METİN memnuniyetle karşıladı.

Bilindiği gibi tarım ve hayvancılık sektörünün en önemli mihenk taşı olan kooperatifçiliğin

ülkemizde hak ettiği yerde olmadığı genel bir kanaat. Bu kanaati kırmak için bir şey yapılmalı anlayışı ile hazırlanan "akreditasyon" projesi kooperatiflerin tek bir standartta ve disiplin çerçevesinde yönetilmesini öngörüyor.

Kooperatiflerin kişisel keyfiyetten uzak, mali disiplin içinde, idari ve teknik yönden donanımlı kurumlar olmasını hedefleyen bu proje Bakan Bekir PAKDEMİRLİ'den sonra Bakan Yardımcısına da sunulmuş oldu.

► AKREDİTASYON NE İÇERİYOR?

Akreditasyon kooperatiflerin bağımsız bir akreditasyon merkezi tarafından önceden belirlenmiş ve Bakanlıkça onaylanmış kriterlerden geçirilip bu kriterlere göre sınıflandırılmasını içeriyor. Sınıflandırmada üst sınıfta yer alan kooperatiflere Bakanlıkça bazı görevler ve yetkiler verilerek kooperatiflerin daha işlevsel olmaları amaçlanıyor. Yılda bir kez yapılacak akreditasyon ile yöneticiler sorumluluğunu yerine getirmek için mali, idari ve teknik yönden disiplin içinde çalışacaklar.

“KONUŞTUKLARIMIZ BURADA KALMASIN”

Tarım ve Orman İl Müdürlüğünde Hayvancılık ile ilgili bir toplantı düzenlendi.

Bakanlıktan Veteriner Hekim Gamze Yalçınkaya moderatörlüğünde gerçekleşen toplantıda sığırlarda döl verimi kayıpları, et açığını kapatmak için etçi ve melez ırk kullanımı, küçükbaş hayvan sayısının artırılması ve meralardan yararlanma konuları işlendi.

Toplantıya Birlik Başkanımız Faruk Özen, ve Yönetim Kurulu üyemiz Şenol Uzan'ın yanı sıra, Tarım ve Orman İl Müdürü Kurtuluş Candan, Balıkesir Üniversitesi Veterinerlik Fakültesinden Prof. Dr. Recai Kulaksız ve Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ziya İlhan, Veterinerler Odası Başkanı Hüdayi Tanrıku, Damızlık, Et ve Süt Birlik Başkanları ile üreticiler katıldılar.

Bakanlık tarafından hazırlanan kısa film ve sunumlarda hayvancılıkta yaşanan döl verimi kayıplarına dikkat çekildi. İneklerden yılda bir buzağı alınmadığından ekonomik kayıp oluştuğunun altı çizildi.

Daha sonra soru cevap ve serbest kürsü bölümüne geçildi. Toplantıya katılanlar sektör ile ilgili yaşanan sorunlara dikkat çekerek çözüm beklentilerini aktardılar.

Birlik Başkanımız Faruk Özen'de söz alarak: **“Bugün burada önemli bir konu için toplandık. Tüm Türkiye’de eş zamanlı yapılan bu toplantıda benden önceki konuşmacılar hayvancılıkla ilgili sorunları özetlediler. Biz HAYKOOP olarak Bakanlığımızın bu tür toplantılarına sürekli katkı sağlamaya gayret ediyoruz. Bugün yine hazırladığımız kısa ve öz dosyamızla geldik. Bugüne kadar bir çok toplantı yapıldı ve hepsine katıldık. Konuştuğlarımız maalesef Bakanlığa tesir etmedi. Umuyorum ki bugün konuşacaklarımız dikkate alınır.” dedi.**

Başkan Özen'in konuşmasından satırbaşları şöyle:

Döl verimliliğinin artırılması ve etçi ırklar ve melezlerinin yaygınlaştırılması

- ▶ Etçi ırk sperma kullanımı geçmiş dönemlerde tebliğe girmesine rağmen maalesef aynı yıl içinde kaldırılmıştır. Şimdi tekrar uygulamaya konulmak isteniyor. Peki, arada geçen zaman kaybı ne olacak? İşte bizim sorunumuz burada.
- ▶ E-İslah sistemi yüzünden on binlerce hayvan destek dışı kalıyor. İnsanlar desteklerden faydalanabilmek için kayıtları değiştirmek zorunda kalıyor. İrk ve cins farklılığından doğan problemleri bir şekilde çözmeye çalışıyor. Destek alabilmek için çeşitli yollara başvuruyorlar.
- ▶ E-İslah sistemi ıslah birliğinin sistemidir. Sahibine teslim edilip bütün işlemler Türkvet üzerinden yapılmalıdır. Ehli olan kurum, kuruluş, birlik ya da tüzel kişilere kullanıcı ve işlem yetkisi verilmelidir.
- ▶ Maalesef tarım ve hayvancılıkta yüksek hasıllı bir ülke olmamıza rağmen çiftçimiz dünyadaki tüm besi ırklarını tanımamasına rağmen kendimize ait bir ırk konusunda ilerleme kayıt edemedik. Bu konuda gerekli adımlar atılmalıdır.
- ▶ Besleme hatalarına dayalı döl verimi kaybını en aza indirmek için hayvancılık örgütlerinin “koruyucu hekimlik” konularında üreticilere danışmanlık yapması, proje hazırlaması ve bu projelerin desteklenmesi gerekliliktir.
- ▶ Üreticiye etçi ya da kombine ırk sperma kullanma konusunda kısıtlama getirilmemelidir. Serbest bırakılmalıdır.

Küçükbaş hayvan sayısının artırılması, sürülerin gençleştirilmesi ve ideal sürü büyüklüğüne ulaşılması, kırsal alanda istihdamın sağlanması

- ▶ Küçükbaş üreticileri ile sözleşme yapıp yıllık izleme şartıyla sözleşmeye uyan yetiştiriciye sosyal güvenlik desteği verilmesi bu alandaki sorunlara ciddi bir çözüm getirebilir.
- ▶ Köyden kente göçün başlıca sebebi sosyal güvenlik sorunudur. Ayrıca küçükbaş hayvancılıkta sosyal yaşam kalitesi sorunu mevcuttur. Kimse çoban olmak istemiyor. Bu işin sürekliliği için ya çok para kazanması lazım ya da gelecek kaygısı olmaması lazım.
- ▶ Et fiyatları üzerine hükümet tarafından yapılan aşırı baskılar küçükbaş ve büyükbaş besicilerinin gelecek ile ilgili umutlarını azaltmaktadır.
- ▶ Kısa vadede alınacak en iddialı tedbir “sosyal güvenlik” desteği olacaktır.

Genel hayvancılık konuları

- ▶ Ülkemizde son yıllarda hayvancılık sektörü desteklemeler ile yönlendirilmektedir. Sıkıntı olan yerde desteğin artırılması elbette doğru bir hamle olmakla beraber bunun yanında uzun vadeli çalışmalar yapılmalıdır.
- ▶ Sürekli hayvan sayısını arttırmak ile ilgili çalışmalarımız var. Ancak hayvan sayısını arttırdığımızda yem sektörünü dikkate almak zorundayız. Ayrıca et için hayvan sayısını arttırınca bu defa sütü kontrol edemez hale geliyoruz.
- ▶ Buradaki denklemi eşit tutmak amacıyla verimliliği hedefleyip desteklemelerin verimliliği artırması amaçlanmalıdır.
- ▶ Verilen destekler bazen amaç dışına çıkmaktadır. Örneğin, besiciye verilen destekler canlı hayvan tüccarlarına daha fazla kazanç sağlamaktadır. Yem bitkilerine verilen destekler yem bitkisini hayvanı için ekip üreten çiftçiden daha ziyade yem bitkisi ticareti yapanlara katkı sağlamaktadır. Ancak alınan destek ürün fiyatını düşürmüyor. Bu konuda tedbir alınmalıdır.

▶ Ana sektör olarak süt desteği ön plana çıkarılmamalıdır. Sütü desteklediğimizde birçok sektörü de desteklemiş oluruz.

▶ Desteklemelerde endüstriyel işletmeler ile küçük aile işletmeleri arasında bir farklılık olmalıdır. Endüstriyel işletme dediğimiz en az 500 baş ve üzeri büyükbaş kapasiteli işletmelere verilecek desteklerde kısıtlama yapılmalıdır. Bu işletmeler devletten hem vergisel hem de çeşitli teşvik adı altında yeterli kadar destek alıyorlar.

Meralar

▶ Meralardan yararlanma konusunda ciddi sıkıntımız var. Su kaynaklarına yakın olan meralardan başlanılmak üzere eğer köyde varsa kooperatiflerin önceliğinde, yoksa diğer birlikler yada bu amaca hizmet için kurulacak dernek ya da birlikler ile ıslah çalışmaları hızlandırılmalıdır. Münavebeli yayılım ile meralardan yararlanma süresi uzun zamana yayılabilir.

HAYKOOP
Balıkesir

Balıkesir Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekili Av. Belgin UYGUR ve Balıkesir Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Ahmet AKIN birliğimizi ziyaret ettiler. Birlik başkanımız Faruk ÖZEN'den tarım, hayvancılık ve kooperatifçilik konularında bilgi aldılar.

Milletvekili UYGUR ziyaret sebebi hakkında şunları söyledi; "Hayvancılık konusunda ülkemizin en önemli şehirlerinden birisi olan Balıkesir'de Kooperatiflerin gayretli çalışmaları hem şehrimize hem ülke ekonomimize çok değerli katkılar sunmaktadır. Bu katkılarında dolayı emeği geçenleri kutluyorum. Meclis çalışmalarından arta kalan zamanlarda saha ziyaretleri yaparak çalışmalarını ve sorunları yerinde dinleme fırsatı buluyoruz. Balıkesir

MİLLETVEKİLİ AV. BELGİN UYGUR VE AHMET AKIN'DAN BİRLİĞİMİZE ZİYARET

için yapılacak her türlü güzel işte yanınızdayız" dedi.

Milletvekili AKIN; "Haykoop camiasının ne kadar büyük bir camia olduğunun farkındayım, hayvancılık sektöründe verdiğimiz mücadeleyi yakından takip ediyorum ve Mecliste çiftçinin sorunlarını dile getirmeye devam edeceğim" dedi.

Birlik Başkanımız Faruk ÖZEN'de Milletvekili Sn. UYGUR ve AKIN'ın ziyaretinden memnuniyetini belirterek; "Ankara'da Meclis ziyaretlerimizde kendilerine sektör hakkında sorun, çözüm önerisi ve tavsiyelerimizi sürekli aktarıyoruz. Bizlerin taleplerini gerçekleştirmek için verdikleri gayretli çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum" dedi

HAYKOOP
Balıkesir

PEYNİR KİTABIYLA GELEN BAŞARIYI PERÇİNLEMELİYİZ

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından basılan "50 Peynirli Şehir Balıkesir" kitabının Hong Kong'ta Dünya Yemek Kitapları Yarışmasında birinci olması şehirde sevinçle karşılandı. Birlik Başkanımız Faruk ÖZEN konu ile ilgili İhlas Haber Ajansına açıklamada bulundu. Başkan ÖZEN yaptığı açıklamada: "Kitabın dünya birinciliği kazanması hepimizi sevindirdi. Emeği geçenlere bir kez daha teşekkür ediyorum. Ancak şimdi bu birinciliği taçlandırmamız gerekiyor. Kitapta bahsi geçen 50 çeşit peynirin sergilendiği bir peynir festivali yapıp yurt

içi ve yurt dışından gelecek gurme ve diğer misafirler ile ilimizin süt üretiminde yakaladığı ivmeyi bu alanda da devam ettirebiliriz. Şehrimize gelen misafirlerin alışveriş yapabileceği bir peynir çarşısı yine bu amaca büyük hizmet eder. 2018 yılında süt içme rekoru kıran Dünya Rekorlar kitabına Balıkesir adını yazdığımızı hatırlatan Başkan ÖZEN: "Bizlerde bu çalışmalarda seve seve görev alır şehrimizi temsil noktasında üzerimize düşeni yaparız" dedi.

ARALIK AYINDA KOOPERATİFLER YENİDEN ANKARA'DA BULUŞUYOR

TÜRKİYE KOOPERATİFLER FUARI

"Birlikte Üretim, Birlikte Büyüme"

Ülkemizde kooperatifçiliğin geliştirilmesi, kooperatif ürünlerinin tanıtımı ve bu alanda bir farkındalık oluşturularak kooperatifler aracılığıyla iç ve dış ticaretin geliştirilmesi amacıyla 2012 ve 2017 yıllarında olmak üzere iki ayrı kooperatifler fuarı düzenlenmiştir. Fuarın üçüncüsünün, 5-8 Aralık 2019 tarihleri arasında Ankara

Ticaret Odası Congressium Fuar Merkezi'nde düzenlenecektir.

Fuarın bu yılki teması "Kooperatiflerin Küresel Ekonomideki Yeri" olarak belirlenmiştir.

Fuarın hedefi;

- ▶ Kooperatiflerin ticaret yapma kapasitelerinin artırılması,
- ▶ E-Ticaret ağına dahil edilmesi veya paylarının artırılması,
- ▶ İhracat ağına dahil olarak milli üretimin dünyaya yayılması,
- ▶ Vatandaşın milli kaynaklarla üretim zincirine dahil edilmesi,
- ▶ Etkili yönetim için bilgi edinmesi,
- ▶ Vatandaş ve sektör üzerinde olumlu yönde algı oluşturulması.

Birliğimiz ortağı Atköy ve Gökçeyazı Kooperatiflerinde katılacak olduğu fuara hepimizi bekliyoruz.

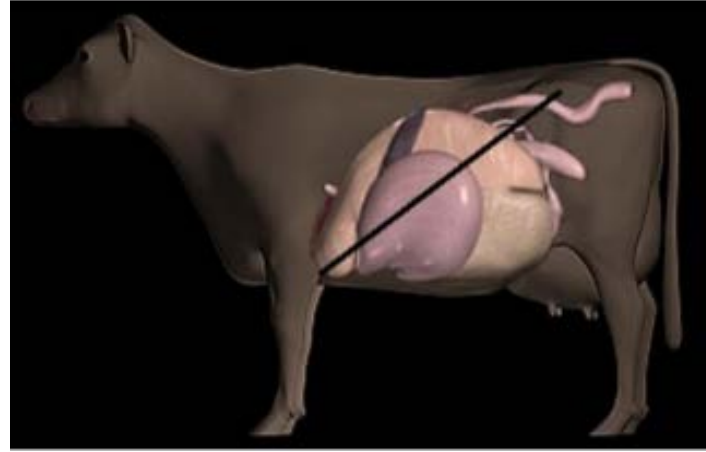

SIĞIRLARDA MİDE DÖNMESİ (ABOMASUM DEPLASMANI)

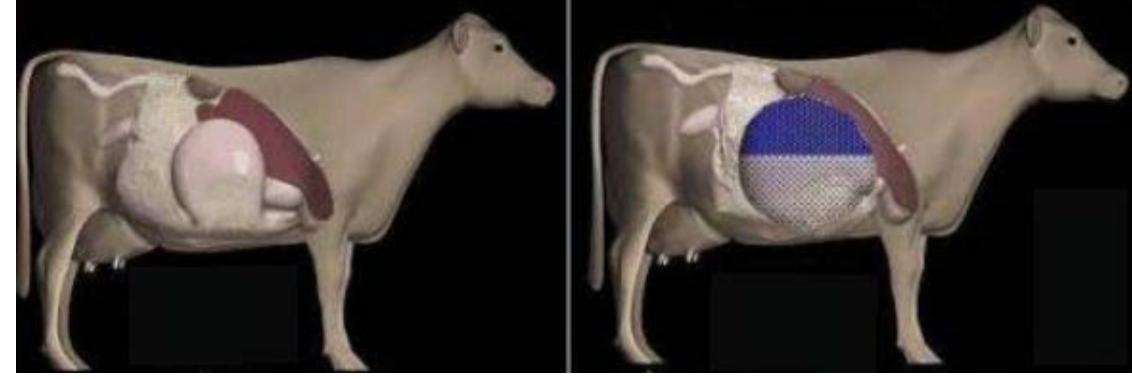

Siğirler geviş getiren bir hayvandır. Bilindiği üzere insanlarda mide olarak adlandırılan ön sindirim kısmı siğirlerde dört bölmeden oluşur ve genel olarak yetiştiriciler tarafından "işkembe" olarak adlandırılır. Ancak işkembe dört bölmenin sadece biri ve en büyüğüdür. İneğin gerçek midesi ya da geviş getirmeyen hayvanların midesine karşılık gelene şirden yani abomasum denir.

doğru olmadığı göstermektedir. Çoğunlukla ilkinde ya da 2. doğumunu yapmış genç, çok süt verimli ve sağılmakta olan ineklerde görülür. Çoğunlukla doğumu takip eden, 1 ile 4 hafta içerisinde oluşur. Problemi hazırlayan dört ana neden vardır. Doğum, kalsiyum eksikliği, sonun atılmamasına bağlı olarak şekillenen pyometra ya da metrit (rahim iltihabı) ve ineğin kuru madde açısından aç kalması. Bu problem yanında mastitis(meme ağrısı), metritis (rahim iltihabı), ketosis (şeker) gibi birçok rahatsızlığında şekillenmesine neden olur.

Kalitesiz kaba yem, geçiş dönemi rasyonunun uygulanmamış olması, hipokalsemiyi önleyici tedbirlerin alınmamış olması, rasyondaki selülozun işe yarar selüloz olmaması hastalığa zemin hazırlar ve doğumu takiben daha önce karın içerisinde yavrunun doldurduğu boşluğa doğru şirden kayabilir. Bütün yukarıda sayılan sebepler şirdenin gerginliğini kaybetmesine, içinin gaz toplamasına neden olmaktadır. Çok süt verimli ineklerde doğumu takip eden günlerde hastalığın ortaya çıkmasından da anlaşılacağı gibi şirdenin kayarak yer değiştirmesinde hipokalseminin (kalsiyum eksikliği) rolü çok önemlidir. Yapılan çalışmalarda hipokalsemi vakalarının riski beş kat arttırdığı saptanmıştır.

Diğer risk faktörleri mastitis ve metritis'tir. Şirdenin kayması vakalarının metritis, sonun atılmaması ve ketosisle birlikte olması neredeyse kesin gibidir. Şirdenin yer değiştirmesine sebep olan önemli etmenlerin başında ineklerin önlendirinde daima yem bulundurulmaması yani öğünle yemleme gelir. İki öğün arasında acıkan inek aniden yemliğe hücum eder ve yem seçer. Bu durum yeterince kaba yem alınmaması, asidoz (mide ekşimesi), gaz oluşumu gibi problemlere yol açar ve şirdenin yer değiştirmesine uygun ortam hazırlar. Başka bir hata toplam rasyon hazırlayan karıştırıcıların (yem karma makineleri) aşırı çalıştırılması sonucu kaba yem partiküllerinin aşırı küçültülmesi, rasyonun selüloz değerinin düşürülmesidir. İnce kıyılmış kaba yemler çiğneme kapasitesini ve işkembe hareketlerini azaltacağından yine probleme zemin hazırlayıcı etken olur.

Aşırı yağlanmış inekler, kuru dönemde şişmanlatılmış inekler bu probleme daha yatkındırlar. Ani yem değişiklikleri de risk faktörüdür. Yüksek konsantre yem, düşük selüloz oranı her zaman inekleri tehlikeye atabilir.

Şirdenin yer değiştirmesinin ekonomik kayıplarının yanı sıra yarattığı en büyük problemlerden biri de döl tutmanın gecikmesidir. Şirden yer değiştirdiğinde sütün azalması, iştahsızlık, durgunluk, dışkının anormalleşmesi ve miktarının azalması gibi belirtiler görülür. Doğumu takip eden 1-4 hafta içinde bu belirtileri gören inek sahibi veteriner hekim çağırdığında, veteriner muayenesi sonucu teşhis konulur.

Hastalığın tam olarak tedavisi operasyonla mümkün olur. Kapalı usul ile, yani operasyona başvurmadan ineğin yuvarlanması ile yapılmaya çalışılan tedavi çoğunlukla başarıyla sonuçlanmaz. Veteriner hekimin yapacağı operasyon, uygun zamanda yapılmışsa, genellikle şifa ile sonuçlanır. Birçok konuda ol-

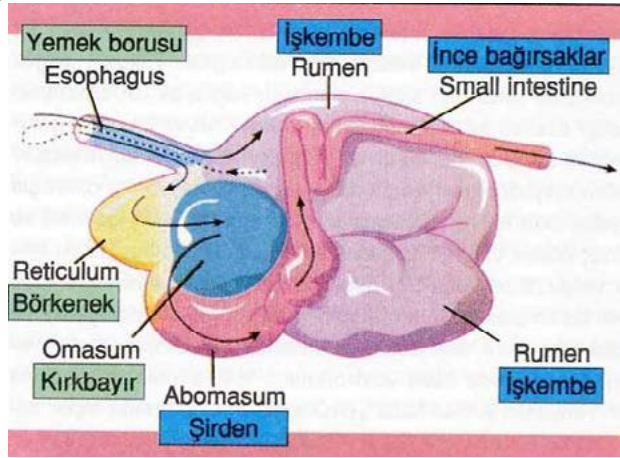
duğu gibi esas olan korumadır. Şirdenin yer değiştirmesi hastalığından inekleri korumak için; kaliteli kaba yem kullanmak, ince kıyılmış kaba yemlerden kaçınmak, karıştırıcıları fazla döndürmemek, doğuma üç hafta kala geçiş dönemi yemlemesine geçmek, doğum öncesi kalsiyum tuzları ve selenyum içeren yem katkı maddelerini yemlere katmak, doğuma 2-8 gün kala yüksek miktarda D3 vitamini enjekte etmek, ineğin önünde her zaman yiyebileceği kadar kaliteli yem buldurmak yerinde olacaktır.

Sürülerde şirdenin yer değiştirmesi olaylarının görülmesi sürü yönetimi ilkelerine tam olarak uyulmadığının, bazı hatalar yapıldığının göstergesidir.

Şenol UZAN
Veteriner Hekim

Balıkesir Haykoop
Yönetim Kurulu Üyesi

Şirden bazı durumlarda yer değiştirir. Bulunması gereken anatomik konumu terk ederek karın boşluğu içinde burulur. Şirdenin yer değiştirmesi karın boşluğunun her iki tarafına doğru olabileceği gibi, çoğunlukla sol tarafa doğru olur. Bu olay, süt kaybı ve tedavi masraflarının yanı sıra ineğin erken sürüden çıkarılmasına ya da teşhis edilememesi sonucu ölüme sebep olabilir.

Kitaplarda şirdenin yer değiştirmesi olayının genellikle yaşlı hayvanlarda görüldüğü belirtilmektedir ancak saha tecrübeleri bunun

BAKAN PAKDEMİRLİ DÜNYA SÜT ZİRVESİNDE KALİTEYE VURGU YAPTI

Birlik Başkanımız Faruk ÖZEN 23-26 Eylül tarihleri arasında İstanbul'da IDF Uluslararası Sütçülük Federasyonu öncülüğünde Ulusal Süt Konseyi ev sahipliğinde toplanan Dünya Süt Zirvesi ve son Ankara ziyaretleri hakkında kooperatif ortaklarımıza bir değerlendirme yaptı.

Başkan ÖZEN'in değerlendirmesi şöyle;

"Dünya Süt Zirvesi her yıl bir ülkede toplanan ve süt sektörüne dikkat çekmeyi amaçlayan bir organizasyondur. Bu yıl ülkemizde gerçekleşti. 50 ülkeden 1000 civarında yabancı katılımcı geldi. Sütün insan yaşamındaki önemini vurgulayan paneller yapıldı. Biz de Balıkesir Haykoop olarak bu zirvenin açılışına katıldık. Zirve açılışında Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ bir konuşma yaptı. Ülkemizde hayvancılık ve süt üretimine dair rakamları paylaşan Bakan PAKDEMİRLİ'nin öne çıkan mesajları arasında "Kalite" vurgusu vardı.

KALİTELİ SÜT ÜRETEEN DAHA FAZLA KAZANACAK

Bakan PAKDEMİRLİ sütün kalitesine göre sınıflandırılıp buna göre fiyatlandırma yapılacağını söyledi. Bu konuda hazırlanan taslak tebliğ kurum görüşlerine açıldı. Yine et üretiminde randımına dayalı fiyatlandırma için çalışmalar başladı. Amacımız kaliteli üretimi desteklemek ve ihracatta pay sahibi olmak. Çin ile ihracatın başladığını ve bu pazardan daha fazla pay almak istediklerini söyledi. Sütün kalitesine ilk olarak yağ ve protein değerleri üzerinden sınıflama getirilecek. A,B,C olarak üç sınıfa ayrılacak ve fiyatlandırma sınıfına göre yapılacak. Uygulama ilk olarak üç ilde başlayacak ve 2022'de genele yayılacak. Zirvede görüşme yaptığımız Bakanlık yetkilileri

Bakan PAKDEMİRLİ'nin süt üreticilerinin zam beklentisine olumlu baktığını bunun için Konseyin toplanması için çağrıda bulunduğunu söylediler. Hayvancılık sektörünü hareketlendirecek bir başka gelişme ise düve alımlarına verilecek hibe ile olacak. Küçük aile işletmelerini hedef alarak yapılacak bu uygulama ile düve alan üreticilere %40 hibe verilmesi planlanıyor. Zirvede tanışılan Yeni Zelanda Ulusal Tarım Elçisi Mike PETERSEN ve Müsteşar Tim BREESE Başkan Faruk ÖZEN'i ve Haykoop Genel Başkanımız Ahmet ERTÜRK'ü Ankara Yeni Zelanda Büyükelçiliğine davet ederek iki ülke arasında kooperatifçilik alanında karşılıklı tecrübe paylaşımı konusunda görüşme yapıldı.

ÇİFTÇİ GÜCENİYOR

Balıkesir HAYKOOP Başkanı Faruk Özen üreticilerin son bir yıldır yetiştirdiği hayvanı 30 liradan kestiğini belirterek, bu süreç zarfında girdi fiyatlarının tamamına zam geldiği halde et fiyatlarının aynı kaldığını kaydetti. Çiftçinin, sürekli zarar etmesinden dolayı kırıncı olduğunun da altını çizen Faruk Özen Gıda Piyasası Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun acilen kurulması gerektiğini söyledi.

İĞNEDEN İPLİĞE HER ŞEYE ZAM GELDİ ETE ZAM GELMEDİ

Tarım ve hayvancılığın başkenti konumundaki Balıkesir'de işlerin iyi gitmediğini belirten HAYKOOP Başkanı Faruk Özen yaptığı açıklamada şunları söyledi: "Ülkemizde tuhaf işler oluyor. Özellikle tarım ve hayvancılık konusunda bu tuhaflık daha da dikkat çekiyor. Bir çiftçi geçen yıl yetiştirdiği danayı 30 liraya

kesiyordu, bu danayı beslemek için aldığı yemi geçen yıl bu zamanlar 60-65 lira bandında alıyordu. Aradan bir yıl geçti, çiftçi yetiştirdiği danayı yine 30 liraya kesiyor. Fakat bu danayı beslemek için aldığı yemi 80-85 lira bandında alıyor. Tabii sadece yem değil, yem sadece bir besleme materyali. Bunun

yanında elektriği, suyu, şahsi harcamaları, ailesini geçindirmek için gerekli olan harcama kalemlerinin tamamında, iğneden-ipliğe zam geldiği halde, tarlasına attığı gübreden, mutfağına aldığı deterjanına kadar tamamına zam geldiği halde bir tek yetiştirdiği dananın etine zam gelmedi.

AJİTASYON YAPILARAK İTHALATA İZİN ÇIKIYOR

Görüyoruz dana fiyatlarında 2-3 liralık yukarıya doğru hareket olduğunda derhal birileri bir yerden düşmeye basıyor, sanki gizli bir güç var ve ulusal kanallarda derhal haberler yapılıyor. İstanbul'da lüks semtlerdeki kasaplara gidilerek, oralarda

haberler yapılıyor ve vatandaş eti nasıl yiyecek diye ajitasyon yapılıyor. Bu haberlerinde hemen arkasından şu ülkeden 5 bin ton, bu ülkeden 10 bin ton et ithalatının önü açılıyor. Bu lobiyi hükümetin ortadan kaldırması gerekiyor. Burada ciddi bir

lobi çalışması olduğunu düşünüyorum. Artık bu lobiler kimlerdir, onları bilmiyorum ama görünün o ki, ardından hemen ithalat uygulamasıyla beraber et fiyatları geriye geliyor.

Burada dikkatli olunması gerekir çiftçi güceniyor. Çiftçi umudunu gelecek yıla taşıyor fakat umudu kırıldığında hayvancılıktan elini ayağını çekiyor. Elini ayağını çektikten sonra da bir daha bu çiftçiyi hayvancılığa tekrar döndürmek mümkün olmayacaktır. Olursa bile daha maliyetli olacaktır. Görüyoruz genç çiftçi projeleri başlatılıyor, milyarlarca para heba oluyor. Orada verilen hayvanlar da çok sağlıklı değil. İnsanlar hayvancılığa geri dönmüyor. Bir defa çiftçilikten soğudunuz mu bir daha dönemezsiniz.

GIDA PİYASASI DENETLEME VE DÜZENLEME KURULU KURULSUN

Dolayısıyla sürdürülebilir hayvancılık ve gıda piyasası için biz bir teklifte bulduk. 13 Nisan'da yaptığımız genel kurulda Gıda Piyasası Denetleme ve Düzenleme Kurulu kurulmalı dedik. Nasıl ki Enerji Piyasası Denetleme ve Düzenleme Kurulu var ise; Türkiye'de satılan tüm akaryakıtları, LPG'leri ve tüm enerjiyle ilgili düzenlemeleri, çerçeve kuralları yazıp, çizip uyguluyorsa ya da nasıl Bankacılık Denetleme

ve Düzenleme Kurulu var ise, bankaların kredi kartlarında ne gibi kısıtlamalar getireceğine karar verebiliyor ise, lüks tüketim malzemelerine taksit kısıtlaması getirebiliyor ise bizim de gıda piyasasını izleme, değerlendirme ve denetleme adı altında adı önemli değil ama önemli bir oluşum hayata geçirilmeli. Bugün marketlerde ayrı ayrı ambalajlarının 150 grama kadar düşüğünü görüyoruz. Zam yapılmıyor, ürünün gra-

majı düşürülüyor. '250 gramdan aşağıya ayrı ayrı satamazsın' diyen bir kurula ihtiyaç var. Çünkü böyle olunca tüketimi azaltıyorlar. Fiyatı aynı; 150 gramlık ayrı ayrı 250 gramlık ayrı ayrı fiyatı aslında aynı. Zam yapmak yerine ambalajı küçültüyorlar. Bunun yanında et ve süt ürünlerinde bir aydan daha uzun vadeli satışı engellenebilir ve takibi yapılabilir.

MARKETLER BİZLERİ RESMEN SÖMÜRÜYOR

Şu anda hipermarketler, süpermarketler, zincir marketler, uluslararası marketler bizleri resmen sömürüyor. Süt firmalarından 6 ay vadeli almaya başladılar ürünleri. 'Vermezsen verecek var' diyorlar ve bunda ciddi bir sıkıntı var. Süt firması ürününü zincir markete 6 ay vadeli verdiği zaman dönüp çiftçiden 2 ay vadeli alıyor. Eskiden çıkan ayın 9'uncu gün süt paramızı alırdık. Bugün ise müteakip ayın 25'inci günü alıyoruz, hatta bir sonraki ayın 4-5'ine sarkı-

yor. Bu ne demektir? Çiftçi bu süreç içerisinde bir şey yemeyecek mi? içmeyecek mi? çocuğunu okutmayacak mı? kendi özel ihtiyaçlarını nasıl karşılayacak? bunu düşünen yok. Marketler süt fabrikalarını, süt fabrikaları üreticiyi zora sokuyor. Dolayısıyla buna baktığımızda bazen Tarım Bakanlığını ilgilendiriyor, bazen Ticaret Bakanlığını ilgilendiriyor. Birden çok bakanlığı ilgilendiriyor. Geçtiğimiz Ocak ve Şubat aylarında kimi stokçuluk yapılıyor, kimi fiyatlar

fahiş artırıyor dedi. Peki neye göre fahiş artıyor fiyatlar bunu bilen var mı? Yok. Domates Antalya'da kaç paraya üretiliyor, kaç paraya birinci elden satılıyor, işte bunların her birini takip sistemiyle, gıda sicil kayıtlarıyla Gıda Piyasası Denetleme ve Düzenleme Kurulu incelemeye alacak. Ben bir ürünün fiyatını fahiş olarak artırırsam ya da bir ürün aldysam, bünyemde ne kadar ürün olduğunu görebilecek. Bugün EPDK dediğimiz kurum bir akaryakıt istasyonunun deposunda ne kadar benzin, ne kadar mazot var görebiliyor. Bu yüzden kesinlikle manipüle yapamazlar, çünkü izlenebilir bir sistem kurdular. Türkiye'de binlerce akaryakıt istasyonu var. Bizim market, mandıra ve üretici belki o

kadar dağınık değildir. Dolayısıyla böyle bir kurula ihtiyaç var. Böyle bir kurul süt fiyatlarının belirlenmesinde, maliyetlerinin belirlenmesinde rol alacak, süt fabrikalarının sütü çiftçiden 2 liraya alıp marketlerde 6 liraya satmasının mantıklı açıklamasını bu kurul bulacak, çözecek ve gerekiyorsa kısıtlama getirecek. Kısıtlama getirmiyorsa da çerçeve kural getirip herkesin bu kurallar içerisinde kimseyi ezmeden, kimse'nin emeğini sömürmeden bu işlerin yapılması sağlanabilir diye düşünüyoruz. Bu konunun da ciddiyetle değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Biz bunu söyledik, ilgili yerlere de ilettik. Geliştirilebilir, içeriği doldurulabilir.

ULUSAL SÜT KONSEYİNİN YAPTIRIMI YOK

Süt piyasasının düzenlenmesi ve fiyat istikrarı sağlanması amacıyla Ulusal Süt Konseyi kuruldu ancak konseyin hiçbir yaptırımı yok. Konsey tavsiye olarak taban süt fiyatını belirliyor ama Anadolu'nun çeşitli şehirlerinde, süt konsey tavsiye fiyatından daha düşük tutarda alınıp satılıyor. Peki, buna Ulusal Süt Konseyi bir şey yapabiliyor mu? Yapamıyor. Ancak Gıda Piyasası Düzenleme Denetle-

me Kurulu herkesle sözleşme imzalayacağı için, herkese lisans vereceği için gıdaya temas eden herkese bir yetki ve lisans verecek ve senin lisansını kurallara uymazsan iptal ederim diyecek. Otorite sağlanmış olacak. Bu siyaset üstü bir kurum olacağı için de siyasi hareketlilikten, seçimlerden etkilenmeden yoluna devam edecektir.

ET PAHALANIRKEN OLUŞTURULAN KAMUOYUNU YEM PAHALANDIĞINDA YAPAMIYORUZ

Et pahalalanırken oluşturulan kamuoyunu biz yem fiyatları arttığında oluşturamıyoruz, bizi kimse dinlemiyor. CİMER'e, BİMER'e yazıyoruz, bakanlığa söylüyoruz, dönüyor doluyor 'tamam bakılacak' deniyor ama bakılmıyor. Ama çiftçi gerçekten hayvanını çok pahalıya doyuruyor. Yemi alıp yedirdiğimiz hayvandan elde ettiğimiz süt ve etin fiyatını bu gerçeğe göre belirlememiz la-

zım. Bugün tüm işletmeler, sanayi kuruluşları satış fiyatını maliyetine göre belirler. Benim maliyetim bu, kârım bu, satış fiyatım bu der. Bunu yapamayan tek kurum çiftçilik kurumdur. Fiyatları piyasa belirler. Piyasada talep çok olursa fiyatlar apansızca artar, talep artmaz ise fiyat düşer. Bunu dengelemek gerekir.

HAYKOOP'TAN ÜRETİCİLERE TEKNOLOJİK HİZMET

- Birliğimiz, kooperatif başkanı ve kooperatif ortağı çiftçilere Türkiye'de ilk olma özelliğine sahip bir hizmet geliştirdi.
- Haykoop Mobil uygulaması ile bundan böyle Birliğimiz veri ve bilgi paylaşımını çiftçilerimizin cep telefonlarına ileticek.

Haykoop Mobil uygulamasında neler var?

- Mobil uygulamayı cep telefonuna indiren kooperatif ortağı çiftçiler bu sayede süt ve buzağı desteklemelerini görebilecek.
- Geçmişte aldıkları destekleri görebildikleri gibi, ileriki aylarda alacakları destekleri de görebilecekler.
- Buzağısı doğan çiftçi, küpe talebini uygulama üzerinden yapabilecek. Küpesi takıldığında yine uygulama üzerinden bilgi alacak.
- Haykoop ile ilgili tüm faaliyet bilgilerini bu uygulamadan takip edebilecek.
- Haberler, duyurular ve canlı yayınlar ile sektörde yaşanan gelişmeleri de anlık takip edebilecekler.
- İndirimli mağazalardan alış-veriş yaparken kullandığımız KOOP-KART başvurusu yapabilecek.

Mobil uygulamayı tüm cep telefonu kullanıcıları indirebilecek, ancak destekleme bölümüne sadece Haykoop ortağı olan kooperatiflerin ortak çiftçileri ulaşabilecek.

Uygulama Android ve IOS işlemcili tüm telefonlara uyumlu olarak hazırlanmıştır.

Kooperatiflerimize ve onların ortağı çiftçilerimize hayırlı olsun.

Uygulamamızı indirebilirsiniz.

HAYKOOP
Balıkesir

BEKLENEN TEBLİĞ YAYIMLANDI

2019 yılı hayvancılık desteklemeleri tebliği Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN imzasıyla 24 Ekim 2019 tarih ve 30928 sayılı Resmi gazetede yayımlandı.

Uzun zamandır üreticilerin beklediği tebliğ böylece açıklanmış oldu. Tebliğde öne çıkan unsurları sizler için şöyle özetledik;

DÜVE ALIMINA %40 HİBE DESTEĞİ

Tebliğin içeriğine baktığımızda dikkat çeken destekleme modeli olarak 1 ile 10 baş arası düve alımla-

rına bakanlıkça belirlenecek fiyat üzerinden %40 hibe verilecek. Bu destek ile küçük aile işletmelerinin kapasite-

tesini arttırması hedeflenirken damızlık hayvan ticaretine de hareket getirmesi öngörülmüyor.

BUZAĞI DESTEĞİ DANA İTHALATINI BİTİRMİYİ HEDEFLİYOR

Tebliğde buzağı desteğinde etçi ve kombine ırklara verilen ilave destek dikkat çekiyor. Temel buzağı desteği 350 TL olarak belirlenmiş. Ancak ilkine doğumda ananın 810 günde doğurma şartı var. Yani düveler en geç 18 aylıkken gebeleşmesi gerekiyor. İkinci buzağı doğum

arasını da 450 güne çekmekle hayvandan alınacak buzağının süresini kısaltma hedeflenmiş. Bu şartlara ilave olarak 5 yaş üzeri sütçü ırka etçi veya kombine ırk tohum atan üreticilere buzağı desteği 350 TL den 600 TL çıkartılıyor. Yılda 20 doğum ve üzeri olan işletmelere hayvan

sayısının % altmışına kadarını etçi ve kombine ırklar ile tohumlaması halinde yine 600 TL destek verilecek. Böylece Bakanlık yıllık 300 bin ton et açığını etçi ve kombine ırk buzağılar ile kapatmayı hedefliyor.

24 Ekim 2019 PERŞEMBE

Resmî Gazete

Sayı : 30928

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 1691

Ekli "2019 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar"ın yürürlüğe konulmasına, 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesi gereğince karar verilmiştir.

23 Ekim 2019

BESİLİK DANA DESTEĞİ 250₺

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Besilik hayvan besleyen üreticiler hayvan başına 250 TL destek alacaklar.

Burada üst sınır 200 baş olarak belirlenmiş. Endüstriyel boyutta büyük ölçekli işletme-

ler 200 den fazla kestirdikleri danalar için destek alamayacak.

MAZOT VE GÜBRE DESTEKLERİNDE ARTIŞ GÖZE ÇARPIYOR

Buğday, arpa, tritikale, çavdar ve yulaf ekilişlerine dönüm başına 19 TL mazot ve 8 TL olmak üzere toplam 27 TL

destek verilecek. Dane mısırdaki mazot desteği 25 TL, gübre desteği 4 TL olmak üzere toplam 29 TL olurken, silaj yapılan ve

diğer yem bitkilerine 17 TL mazot, 4 TL gübre olmak üzere toplam 21 TL destek verilecek.

YEM BİTKİSİ DESTEKLEMELERİ

Sulu tarımla yetiştirilen yoncaya; 90 TL, Kuru tarımla yetiştirilen yoncaya 40 TL dönüm başı destek, Sulu tarımla yetiştirilen silajlık mısıra 100

TL, tek yıllık yem bitkilerine 60 TL destek verilecek. Şimdi Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından uygulama tebliği yayımlanacak.

Üreten çiftçimize katkı sağlaması dileğimizle içinde taleplerimizin de yer aldığı tebliğin Ülke tarım ve hayvancılığına hayırlı olmasını diliyoruz.

HAYKOOP
Balıkesir

KOOPERATİFLERE

DESTEK VEREN KURUMLAR

Kooperatif başkanlarının görevlerini ifa ederken, kooperatiflerini büyütecek, ortaklarına daha fazla hizmet vermeye imkan sağlayacak bazı kaynaklar olduğunu hatırlatalım.

Devlet kanalıyla destek veren kurumlar şu şekildedir,

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, T.C. Ekonomi Bakanlığı, T.C. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Destekleri, TKDK, Kalkınma Ajansları, KOSGEB, Avrupa Birliği Hibe Fonları, TÜBİTAK, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Merkez Birliği,, Kredi Garanti Fonu.

Bizler T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, TKDK, KOSGEB gibi kurumların açmış olduğu desteklerden yararlanabiliyoruz. KOSGEB kurumunun bizler için açtığı destek başlıkları arasında İşletme Geliştirme Destek Programı içerisinde yer alan konu başlıkları şöyle;

- **Yurt İçi Fuar Desteği**
- **Yurt Dışı İş Gezisi Desteği**
- **Nitelikli Eleman İstihdam Desteği**
- **Eğitim Desteği**
- **Enerji Verimliliği Desteği**
- **Tasarım Desteği**
- **Sınai Mülkiyet Hakları Desteği**
- **Belgelendirme Desteği**
- **Test ve Analiz Desteği**

Öncelikle bu desteklerden faydalanmak için KOSGEB kurumuna kaydınızı yaptırmanız gerekmektedir. Kayıt aşamasında kurumda görev alan danışmanlardan birine uğradığınızda sizlerden istenilen evraklar ise şunlardır:

- **Kooperatifin en son dönem bilançoları**
- **Çalıştırdığı işçilerin yıl içinde gün sayıları**
- **Kooperatif imza sirküleri**
- **Yetki belgeleri**

Sonrasında ise işlemleri gerçekleştirebilecek yetkili kişinin bilgileri sisteme kayıt edilir. Yetkili olarak atanan kişi almış olduğu e-devlet şifresi ile gerekli gördüğü destek konu başlığını yazarak başvuru yapabilir.

Kooperatif olarak masraflarınızı azaltmak ve kurumu daha ileriye taşımak için bu tip desteklerden KOSGEB kurumunun uzmanlarına danışarak bu desteklerden faydalanabilirsiniz.

Burak DİNÇ

**S.S. Balıkesir Bölgesi
Hayvancılık Kooperatifleri Birliği
İdari İşler Personeli**

SÜT

FIYATINA 30 KURUŞ ZAM

1 Mayıs 2019 da toplanan Ulusal Süt Konseyinde soğutulmuş çiğ inek sütünün litre fiyatı 31 Aralık 2019 tarihine kadar 2,00 TL olarak belirlenmişti.

Ancak artan maliyetler karşısında tabandan gelen talep doğrultusunda piyasada süt arzında düşüşünde etkisiyle süt fiyatının dönemde revize edilme gereksinimi doğdu.

Bunun üzerine Konsey 2 Ekim 2019 tarihinde toplanarak referans fiyata 30 kuruş zam yaptı. Yeni fiyatın gıda enflasyonuna olacak etkisini azaltmak için yeni fiyat 15 Kasım 2019 tarihinde uygulamaya konulacak ve piyasaların stabil olması halinde 2020'nin sonuna kadar devam edecek.

TÜRK - ALMAN KOOPERATİF BİRLİKLERİ İŞBİRLİĞİ (TAKBİ) PROJESİ

I. Dönem değerlendirilmesi (Nisan 2016 – Mart 2019)

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı (TOB) ile Federal Almanya Gıda ve Tarım Bakanlığı (BMEL) işbirliği ve desteğiyle Nisan 2016-Mart 2019 döneminde Türk-Alman Kooperatif Birlikleri İşbirliği (TAKBİ) Projesi adı altında bir proje yürütülmüştür. Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü (TRGM) Teşkilat-

lanma Daire Başkanlığı gözetimi ve desteğinde yürütülmüş olan bu projede, Türkiye adına HAYKOOP ve KÖY-KOOP Merkez Birlikleri ile HAYKOOP Balıkesir ve HAY-KOOP Denizli Birlikleri, Almanya adına ise Alman Kooperatifleri Konfederasyonu (DGRV) proje yürütme (uygulama) ortağı olarak görev almıştır.

➤ 1. TAKBİ Projesinin Amacı, Hedefleri ve Gereklere

Türk-Alman Kooperatif Birlikleri İşbirliği (TAKBİ) Projesinin amacı proje kapsamında yer alan kooperatif birliklerinin kendi ortaklarının ihtiyaçlarına yönelik etkin ve sürdürülebilir hizmet sunacak hale gelmelerini sağlamaktır.

Kooperatif birliklerinin ana hizmetleri, 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu'nda belirtildiği üzere, ortaklarına temsil, eğitim, danışmanlık, denetim ve koordinasyon hizmetleridir. Ayrıca, ortaklarının çıkarları gerektirdiğinde iktisadi hizmetler de sunmakla yükümlüdür. Bu hizmetleri etkin ve sürdürülebilir biçimde sunabilmesi için kooperatif birliklerinin kurumsallaşması, eğitim ve danışmanlık hizmetlerini belirli bir sisteme oturtması ve yurtiçi ve yurtdışı sektör paydaşları ile ortak girişimler ve işbirlikleri yapması şarttır. Bu yaklaşımdan hareketle TAKBİ Projesinin hedefleri 3 başlık altında tanımlanmıştır. Buna göre, Nisan 2016'da başlatılan TAKBİ Projesi tamamlan-
dığına, yani Mart 2019 sonunda, projeye aktif olarak katılmış birliklerde aşağıdaki hedeflere erişmiş olmaları öngörülmüştür:

- 1) Kooperatif birlikleri etkin, şeffaf, işletmecilik ve iyi yönetim gereklerine uygun bir yönetime sahiptir.
- 2) Kooperatif birlikleri kendi ortaklarına yönetim, personel gelişimi ve iç ve dış denetime yönelik eğitim

ve danışmanlık sistemleri geliştirmiş ve bunları ortaklarına sunmaktadır.

3) Proje kapsamında bulunan tarımsal amaçlı kooperatifler ve her seviyeden kooperatif birlikleri arasında ortaklarını sürdürülebilir biçimde destekleme imkanlarını arttıracak ağlar (network), işbirlikleri ve iş ortaklıkları kurulmuş ve geliştirilmiştir.

TAKBİ Projesi niteliklerini 4 başlık altında toplamak mümkündür:

- 1) Üst düzey kararlar projenin siyasi sahiplerinin (TOB ve BMEL) yönetiminde ortaklaşa alınmaktadır. Bunun için her iki ülkenin yetkili Bakanlıkları ile kooperatif birliklerinin üst düzeyde temsil edildiği bir Proje Yönlendirme Kurulu (PYK) kurulmuş ve işletilmiştir.
- 2) Projede yapılacak çalışmalarla ilgili kararların alınması ve gelişmelerin değerlendirilmesi için proje yürütme ortaklarının temsil edildiği bir Proje Çalışma Grubu (PÇG) kurulmuştur. En geç 2 ayda bir toplanan PÇG projedeki gelişmeleri değerlendirmiş ve proje anlaşması ile PÇG kararları çerçevesinde uygulamaya (icraya) yönelik kararlar almış, uygulamış veya uygulatmıştır. En geç iki ayda bir olmak üzere, birlikte hazırlanan bir gündem ile toplanan PÇG konuları tartışarak, uzlaşarak almıştır.
- 3) Birlikten birliğe, birlikten kooperatife doğrudan bilgi ve dene-

yim aktarımı gerçekleştirilmektedir.
4) TAKBİ Projesinde en önemli hususlardan birisi koçluk ve rehberlik hizmetleri dir. DGRV uzmanları proje ortağı kooperatif birliklerinde yöneticilere ve uzman personele iş başında eşlik etmiş, bazı işleri birlikte yapmış veya yapılmasına nezaret etmiştir.

Gerek projenin amacı, gerekse hedeflerinin tanımlanmasında TÜKOSEP (Türkiye Kooperatifçilik Strateji Belgesi ve Eylem Planı 2012-2016), 2006-2015 yıllarında T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı ile Alman Kalkınma ve İşbirliği Bakanlığı (BMZ) desteğiyle TRGM Teşkilatlanma Dairesi ile DGRV tarafından uygulanan TKD Projesinden elde edilen deneyimler, kooperatif birliklerinin talepleri, uluslararası deneyimler ve sahada yapılan ön çalışmaların sonuçlarından faydalanılmıştır.

Proje çalışma Grubu çalışmalarıyla elde edilen kazanımlar ise şu şekilde sıralanabilir:

- Model niteliğinde bir Merkez Birliğinin vizyonu, hedefleri, hedef kitlesi, hizmetleri, yapısı, ortaklarla ilişkileri ve finansmanı konusunda yapılan çalışmalarla farkındalık yaratılmıştır.
 - Farklı merkez birlikleri ve bölge birliklerinin temsilcileriyle birlikte tartışma ve uzlaşma yoluyla kararlar alınmasına ortam sağlanmış, işbirliği kültürünün gelişmesine katkıda bulunulmuştur.
 - Eğitim ve danışmanlık yaklaşımı, birlikler içi ve birlikler arası işbirliği stratejileri, eğitimcilerin eğitimi ve eğitmen havuzunun kurulması gibi hususlarda yol, yöntem ve strateji geliştirilmiştir.
- KOOP-KART ile

- ▶ «Biz» olma duygusu
- ▶ Kooperatif ve Özel sektörün entegrasyonu
- ▶ Birlikler ve ortaklarını ekonomik fayda sağlanması
- ▶ Kamu kuruluşları karşısında tutarlı davranış

Birliklerin kamu ve siyasi çevrelerde imajlarının

güçlendirilmesi,
- Standart Süt Satış Sözleşmesi, Kooperatifler Kanunu ve Ana Sözleşmeler gibi hususlarda ortak çalışmalar yapmış ve ortak girişimlerde bulunmasına yardımcı olunmuştur.
- Merkez ve bölge birlikleri temsilcileriyle görüşülerek birlikte kararlar alınmış ve bir «işbirliği kültürü» geliştirilmiştir.

Proje ilerleme kontrolüne göre hedeflere ulaşma - Sonuç 1

“Seçilmiş tarımsal amaçlı kooperatif birlikleri etkin, şeffaf, işletmecilik ve iyi yönetim gereklerine uygun yönetime sahiptir”

→ Sunulan hizmetler genel olarak çok olumlu olarak değerlendirilmiştir.

→ “Strateji ve Yönetişim” ve “Örgütlenme” gibi konuları işleyen ve ortaklaşa tasarlanan bir strateji planını hazırlayan birlikler üstü bir çalışma grubu ile işbirliğinin diğer temel kısımları da sağlanmıştır.

→ Ortak görüş oluşturma (lobi), örnek bir süt alım sözleşmesi, birlikler üzeri KOOP-KART uygulaması ve ortak eğitmen havuzu da birliklerin gelişmesi ve işbirliğine önemli katkılarda bulunmuştur.

“Seçilmiş kooperatif birlikleri ortaklarına yönelik yönetim, personel gelişimi, iç ve dış denetime yönelik

eğitim ve danışmanlık sistemleri geliştirmiş ve bunları ortaklarına sunmaktadır”

→ Sonuca ulaşım genel olarak olumlu değerlendirilmektedir, ancak bölgelere göre çok farklılık göstermektedir

→ Balıkesir ve Denizli Bölge Birliklerinde gerçekleştirilen Birebir Danışmanlık (Koçluk) ve diğer eğitim hizmetleri, her iki Bölge Birliğinin de Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından “Hizmette Yeterlilik Belgesi” ile belgelendirilmelerini sağlamıştır

→ Geliştirilen kapasitenin kalıcılığını sağlamak amacı ile Eğiticilerin Eğitimi yaklaşımı geliştirilmiş ve başarılı ile uygulanarak test edilmiştir.

“Tarımsal amaçlı kooperatifler arasında ulusal ve bölgesel düzeyde işbirlikleri, işbirliği ağları ve ortak girişimler geliştirilmiş, dolayısıyla ortakların dayanışma olanakları arttırılmıştır.”

→ Her iki Merkez Birliğinin gerçekleştireceği diğer eğitim önlemlerinde kullanılmak üzere Bölge Birliklerinin çalışanlarından oluşturulan ortak eğitmen havuzu oluşturulmuştur.

→ Ortak bilgilendirme gezileri düzenlenmiş ve çok olumlu olarak değerlendirilmiştir.

Sonuç:

İşbirliği stratejisi çerçevesinde bir izleme (monitoring) tasarısı geliştirilmiştir

- TAKBİ Projesi'nde öngörülen hedefler ve amaç doğrultusunda, özellikle de bölge birliği bazında önemli ilerlemeler kaydedilmiştir.

- Her iki bölge birliği (HAY-KOOP Balıkesir ve Denizli) kurumsallaşmalarını önemli ölçüde tamamlayarak TSE tarafından verilen Hizmet Yeterlilik Belgesini almaya hak kazanmış

ve 5 yıllık stratejik plan hazırlayıp uygulamaya koymuştur.

- Bölge birliklerinde gerçekleştirilen ilerlemede DGRV uzmanlarının rehberlik ve koçluk hizmetleri önemli rol oynamıştır.

- Merkez birlikleri işbirlikleri ve iş ortaklıkları konusunda önemli aşamalar kaydetmiştir (KOOP-KART, eğitmen havuzu, standart süt satış sözleşmeleri, ortak lobi çalışmaları, konferanslar vb.).

- Başta kooperatifçilik ve hayvancılık olmak üzere toplam 1.568 kişinin katıldığı 74 eğitim etkinliği düzenlenmiştir.

Proje İlerleme Kontrolü sonuçları, TAKBİ Projesinin başarıyla uygulandığı ve proje taraflarının memnun olduğunu ortaya koymuş ve projenin daha uzatılmasının faydalı olacağı şeklinde görüş bildirilmiştir. Projenin uzatılması ile ilgili Ortak İyi Niyet Beyannamesi T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürü tarafından imzalanmış ve T.C. Dışişleri Bakanlığı tarafından Alman Gıda Tarım Federal Bakanlığına gönderilmiştir. Bu İyi Niyet Beyannamesinin Alman Gıda Tarım Federal Bakanlığı yetkililerince imzalanarak yeni projenin resmîyet kazanmasını beklenilmektedir.

İfakat GÜRKAN
DGRV Türkiye Temsilcisi

Türk Alman Kooperatifleri
İş Birliği Proje Ortağı

SÜT NAKİL KAMYONUMUZ İLE KOOPERATİFLERİMİZİN HİZMETİNDEYİZ

Süt sektöründe yaşanan sıkıntılar karşısında sütünü pazarlamada sorun yaşayan kooperatiflerimize yardım eli uzatmak amacıyla Birliğimize bir adet süt nakil tankeri alındı.

Böylece süt pazarlamada dezavantajlı durumda olan kooperatif-

lerimiz avantajlı duruma gelecek ve sütlerini serbestçe pazarlamış olacaklar.

Sütün yerde kalmaması ve üreticilerin mağdur olmaması amaçlanan bu hizmetin kooperatiflerimize hayırlı olmasını diliyoruz.

KOOPERATİFLERİMİZE İNSAN KAYNAKLARI EĞİTİMİ

Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğümüz gözetiminde gerçekleşen Türk – Alman Kooperatif Birlikleri İşbirliği (TAKBİ) Projesi kapsamında Bölge Birliğimize ortak olan ve personel çalıştıran kooperatiflerimize insan kaynakları konusunda 17 Ekim 2019 tarihinde eğitim düzenlendi. DGRV Uzmanlarından İzgi GÜNER tarafından verilen eğitimde insan kaynakları planlaması, kariyer planlama, motivasyon, işe alımlarda dikkat edilmesi gereken konular, personel özlük dosyaları gibi konular işlendi. Katılımcıların ilgisini çeken eğitimde katılımcıların da sorularına cevap-

lar verildi.

18 Ekim tarihinde ise Bölge Birliğimiz tarafından geçtiğimiz aylarda başlatılan ISO 9001 Kalite sistemi üzerine çalışmalar yapıldı. Aynı zamanda Kalite uzmanı olan İzgi Güner ISO çalışmaları konusunda personelimize destek verdi. Daha sistemli çalışmalar yürütmemiz için üzerinde durduğumuz ISO 9001 kalite sistemi üzerine geliştirdiğimiz formlar ve raporlar üzerine çalışmalar yapıldı.

TAKBİ Projesi kapsamında bu ve buna benzer eğitimler ilerleyen günlerde de devam edecektir. Bu konuda katkı sağlayan DGRV ve Bakanlığımıza teşekkür ederiz.

TARIM ORMAN 15 YIL SONRA ŞURASI YENİDEN TOPLANDI

Bakanlığımızın kısa, orta ve uzun dönem stratejilerinin belirlenmesine katkı sağlamak amacıyla yapılacak Tarım Orman Şurasının çalışma usul ve esaslarının düzenlenmesi hedefleri, işleyişi ve görevlerinin belirlenmesi amacıyla Şûra Yönetmeliği 17.05.2019 tarih ve 30777 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Buna göre 21 alanda her kesimin temsilcilerinden oluşan komisyonlar kurulmuş ve komisyonlarda toplantılar yaparak kendilerine ait konularda komisyon raporları hazırlamışlardır.

Çalışma Grupları Başlıkları

- ▶ Tarımsal Yapı ve Dönüşüm
- ▶ Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı
- ▶ Hayvansal Üretim ve Hayvan Sağlığı
- ▶ Balıkçılık ve Su Ürünleri
- ▶ Tarımsal Girdiler ve Finansman
- ▶ Gıda Güvencesi
- ▶ Tarımsal Meteoroloji, Çevre ve Doğal Kaynakların Yönetimi
- ▶ Tarımsal Sulama ve Su Yönetimi
- ▶ Mera Yönetimi
- ▶ Tarımsal Öğretim, Çiftçi Eğitimi, Yayım ve Ar-Ge
- ▶ Tarımda Üretici Örgütlenmesi
- ▶ Tarımsal Pazarlama ve Yeni Pazarlama Trendleri
- ▶ Kırsal Kalkınma ve Tarımda İstihdam
- ▶ Tarımsal Destekleme Politikaları
- ▶ Tarım ve Orman Hukuku
- ▶ Tarımsal Üretim Planlaması
- ▶ Tarımda Teknolojik Dönüşümler
- ▶ Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Yaklaşımlar
- ▶ Sürdürülebilir Orman Yönetimi
- ▶ Orman Yangınlarıyla Mücadelede Yenilikçi Yaklaşımlar
- ▶ Orman Kaynaklarından Faydalanma

Hazırlanan raporlar doğrultusunda Tarım ve hayvancılık sektörünün kısa, orta ve uzun vadeli stratejileri ve eylem planı hazırlanıp 21 Kasım 2019 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından açıklanacaktır.

Birlik Başkanımız Faruk ÖZEN'de Tarımda Üretici Örgütlenmesi komisyonunun yer alarak çalışmalara katıldı.

KOOPERATİFLERDE TUTULMASI GEREKEN DEFTERLER NELERDİR?

BUNLARI BİLELİM

Kooperatifleri bazı kıymetli defterleri tutmak ve bunları tasdik ettirmek zorundadır. Bazı defterler muhasebecilerde kalabilir. Ama bazıları kesinlikle yönetim kurulunun kontrolü altında olmalı ve kullanılmalıdır.

Kooperatifler şu defterleri tutmakla yükümlüdür:

- ▶ Yevmiye Defteri,
- ▶ Defter-i Kebir,
- ▶ Envanter Defteri,
- ▶ Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri,
- ▶ Yönetim Kurulu Karar Defteri,
- ▶ Ortaklık Pay Defteri

Bu defterlerin noter tasdiki zorunludur. Defterlerin tasdik edilmesi, saklanması, korunması yönetim kurulunun sorumluluğundadır. Zamanında tasdik edilmeyenler maddi cezaya çarptırılırlar.

Hepsi için açılış tasdiki zorunludur. Bununla birlikte ara tasdik ve kapanış tasdiki zorunluluğu aşağıdaki gibidir.

DEFTER	AÇILIŞ	ARA	KAPANIŞ
YEVMIYE DEFTERİ	İlk kullanımdan önce	31 OCAK	Haziran sonu
DEFTER-İ KEBİR	İlk kullanımdan önce		Defter bitene kadar kullanılır
ENVANTER DEFTERİ	İlk kullanımdan önce		Defter bitene kadar kullanılır
KARAR DEFTERİ	İlk kullanımdan önce	31 OCAK	31 OCAK
ORTAKLIK DEFTERİ	İlk kullanımdan önce		Defter bitene kadar kullanılır
GENEL KURUL VE MÜZAKERE DEFTERİ	İlk kullanımdan önce		Defter bitene kadar kullanılır

DEFTERLERİN SAKLANMA SÜRESİ
Vergi Usul Kanununa göre : 5 yıl
Türk Ticaret Kanununa göre : 10 yıl
SGK'ya göre : 10 yıl

HALKAPINAR KOOPERATİFİMİZ SÜT HAYVANCILIĞI EĞİTİMİNE KATILDI

Tarım ve Orman Bakanlığı, üniversite ve özel sektör işbirliğinde ilk ve tek örnek olan ücretsiz Süttaş Uygulamalı Süt Hayvancılığı Eğitimleri kapsamında yapılan eğitimlere birlik ortağımız S.S. Halkapınar Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nde katıldı.

Tarfaş A.Ş. Tarımsal Ticaret Bölge Yöneticisi Mustafa Kaya, Tarfaş A.Ş. Eğitim Uygulama Merkezi Yöneticisi Ülkü Bolat Bozkurt, Süttaş Çiftlik Yöneticisi Veteriner Hekim Samet Kocapınar tarafından süt hayvancılığı, süt

sığırlarında beslenme, süt veriminin artışı, hayvanların yetiştirilme ortamları konularında eğitim verildi.

Eğitim merkezinden alınan sertifikalar Ziraat Bankasından hibe ve kredi alımında artı 10 puan kazandırmaktadır. Eğitimler ücretsiz olup gününbirlik ve 3 günlük eğitimlerde mevcut. Bu gününbirlik eğitime davet edilen ortaklarımızdan Halkapınar kooperatifi bu eğitime katılmak için kooperatif başkanı Abdullah Karaman'ın isteği ile gerekli araç desteği birliğimiz tarafından sağlanmıştır.

HAYBİL GELİYOR

BİRLİĞİMİZDEN YENİ BİR ÇALIŞMA KOLU; HAYBİL

Günden güne hayatın her alanında kullanılan teknolojik yazılımların hayatımızı kolaylaştırdığı yadsınmaz bir gerçek.

Bu amaçla kooperatifimizin bu alandaki ihtiyaçlarına topyekün cevap verecek bir yazılıma ihtiyaç var. Bu ihtiyacı karşılamak için teknoloji ekibimiz çalışmalara başladı.

Kooperatiflerin ticari program ihtiyacına, evrak yönetimine, kolay iş takibine imkan verecek genel bir yazılım geliştirip bu yazılımı ülkemizdeki tüm kooperatiflerin hizmetine sunmayı hedefliyoruz. Kısa bir süre içinde demo sürümü kooperatiflerimizin beğenisine sunmayı hedefliyoruz. Bunun yanında web sayfası ve mobil uygulama hizmetleri de verilecek.

Geçen yıl hizmete giren mobil uygulamanın amacına ulaştığını ve kullanıcılar tarafından beğeni aldığını belirten Birlik Başkanımız Faruk ÖZEN; "Ülkemizde bir çok ticari program var, ancak kooperatiflerin tüm ihtiyaçlarını karşılayacak bir program yok. Kooperatiflerimiz bu anlamda ciddi sıkıntı yaşıyor. Kooperatiflerin yapmış olduğu işlerin tamamına cevap verecek ve sadece kooperatifçiliğe özel olacak bu yazılımın beğenileceğini tahmin ediyoruz" dedi.

HAYBİL Dijital Kooperatifçilik Sayesinde; Web Sitesi, Mobil Uygulama ve Diğer Yazılım Modüllerimiz Tek Bir Platformdan Yönetebilirsiniz. Ortaklarınızın Başvurularını, Desteklerini, Taleplerini Yönetebilir ve Raporlayabilirsiniz.

KURBANLIK HAYVANLAR KURBAN OLMAYIN

Kurban bayramının yaz aylarına rast geldiği bu yıllarda kurbanlık ticaretinde vekalet kesimde artış gözleniyor.

Özellikle çalışan kesim bayram tatilini sahillerde değerlendirmek istemesi sonucu kurban kesimi için kurum ve kuruluşlara vekalet veri-

yor. Bu defa bu sektörde hareketlilik göze çarpıyor. Vekalet yoluyla kurban kesen kurum ve kuruluşların sayısı her geçen gün artıyor.

Birliğimiz bu yıl bayram öncesi vekalet ile kurban kesecek vatandaşların istismarcıların oyununa gelmemesi konusunda uyarıda bulundu.

HAYVANLAR BÖYLE BİR KUZU YOK OLSA DA KURBAN OLMAZ

ÜZERİNE

Kurban öncesi yapılan reklamlarda 12 kg kuzunun 1.200 TL den satıldığına dikkat çeken birliğimiz 12 kg kuzunun yaş ve fiziki şart gereği kurban vasfı taşıyamayacağını duyurdu. Çünkü %50 randıman hesabıyla 12 kg et alınan bir kuzunun canlı ağırlığının 24 kg. olacağını bu canlı ağırlıkta bir kuzunun ise sadece 3-4 aylık bir kuzu olacağını duyuran birliğimiz bundan sonraki yıllarda da Kurban ibadetini yapmak isteyen vatandaşların vekalet oyununa gelmemesini bu konuda dikkatli olunmasını duyurmaya devam edecek.

ZEYTİN İHRACATI 142 MİLYON DOLARA ULAŞTI

Türkiye'nin 2018-2019 sezonu sofralık zeytin ihracatı, önceki döneme göre yüzde 11 artarak 142 milyon dolara yükseldi.

Türkiye, sofralık zeytinde ihracat sezonunun başladığı 1 Ekim 2018'den sona erdiği 30 Eylül 2019'a kadar 100'den fazla ülkeye 142 milyon 110 bin dolar değerinde 91 bin ton zeytin gönderdi.

Türkiye, bir önceki dönem 127 milyon dolarlık zeytin ihracatı gerçekleştirmişti. Böylece bu sezonki zeytin ihracatı geçen döneme oranla

yüzde 11 arttı, miktar bazındaki artış oranı ise yüzde 34 oldu.

Geride kalan sezonda Türkiye'nin sofralık zeytininin yarısından fazlasını Avrupa Birliği (AB) ülkeleri satın aldı.

Söz konusu 142 milyon dolarlık zeytin ihracatının yüzde 56'sına denk gelen yaklaşık 80 milyon dolarlık kısmı, 22 AB ülkesine gerçekleştirildi.

Bu dönemde en fazla zeytin ihracatı 35 milyon dolarla Almanya'ya yapıldı. Bu ülkeyi 25 milyon dolarla Irak ve 20 milyon dolarla Romanya izledi.

13.500 ÇİFTLİK İLE DÜNYA SÜTÜNÜN %3 ÜNÜ ÜRETEN ÜLKE YENİ ZELANDA

Birlik Başkanımız Faruk Özen ve Genel Başkanımız Ahmet Ertürk Yeni Zelanda Büyükelçiliğinde Özel Tarım Elçisi Mike Petersen ve Müsteşar Tim Breese'ye konuk oldular. Tarım hayvancılık ve kooperatifçilik konularında görüş alışverişinde bulundular.

IDF Uluslararası Sütçülük Federasyonunun İstanbul'da 23-26 Eylül 2019 tarihleri arasında düzenlediği Dünya Süt Zirvesinde tanışan heyet

daha detaylı görüşme için Zirve sonunda Ankaraya geçtiler.

Mike Petersen başkanlarımıza Yeni Zelanda tarım ve hayvancılığı hakkında bilgi aktardı. Ülkenin en büyük süt işletmesi durumunda olan Fonterra kooperatifini tanıttı. Başkanlarımız da Ülkemizdeki faaliyetleri hakkında bilgiler aktardı.

İki heyet ileriki zamanda karşılıklı işbirliği için fırsat oluşturma kararı aldılar.

SOSYAL AĞLARDA **BİZ**

Bizimle ilgili haberleri
en hızlı ve doğru şekilde
almak için

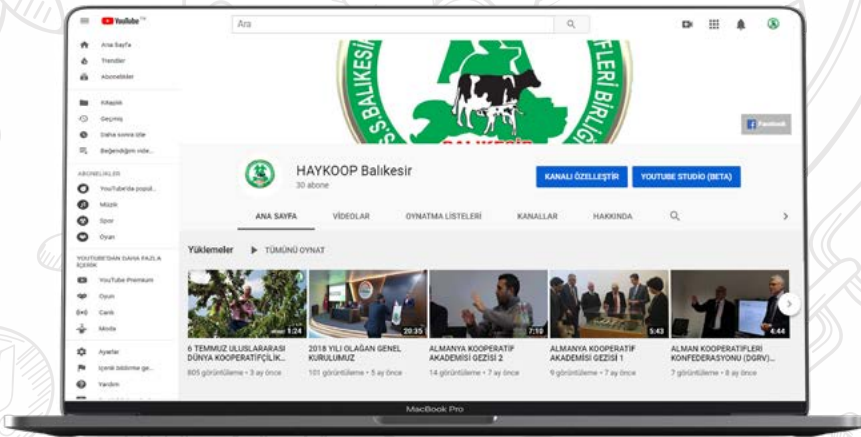
Kanalımıza abone
olabilir,

Facebook sayfamızı
beğenebilir,

Instagram sayfamızı
takip edebilirsiniz.

ERDALLAR®
ERDAL TİCARET
TARIMSAL MAK. PETROL ÜR. NAKLİYE İNŞ.
HAYVANCILIK SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ.

PAŞAALANI MAHALLESİ YENİ SAN. SİT. 19 AĞUSTOS CAD. NO:56
KARESİ / BALIKESİR
TEL: 0 266 246 47 52 - 53

TÜRKİYE KOOPERATİFLER FUARI

“Birlikte Üretim, Birlikte Büyüme”

5 - 8 ARALIK 2019

ANKARA

ATO Congressium

☎ 0 266 239 1081

🖨 0 266 239 1021

@ www.balikesirhaykoop.com.tr

Yıldırım Mh. Balakan Sk. No: 12/A Karesi/BALIKESİR

balikesirhaykoop@hotmail.com